

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 4136/2023
29.11.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Гордана Нишевић Тадић, адвокат из ..., против туженог ЈМУ "Радио телевизија Војводине" из Новог Сада, чији је пуномоћник Синиша Новковић, адвокат из ..., ради утврђења и поништаја уговора, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 704/23 од 27.06.2023. године, у седници одржаној 29.11.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 704/23 од 27.06.2023. године и пресуда Основног суда у Новом Саду П1 469/2022 од 25.11.2022. године у усвајајућем делу и у делу одлуке о трошковима парничног поступка, тако што **СЕ ОДБИЈА**, као неоснован, тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд утврди да му је радни однос на одређено време прерастао у радни однос на неодређено време, почев од 14.03.2022. године, да поништи уговор о обављању привремених и повремених послова бр. .. од 01.03.2022. године, закључен између парничних странака, као незаконит и обавезе туженог да тужиоца врати на рад и **ОДБИЈА** захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка од 111.000,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 469/2022 од 25.11.2022. године, ставом првим изреке, одлучено је да се тужбени захтев делимично усваја. Ставом другим изреке, поништен је уговор о обављању привремених и повремених послова бр. .. од 01.03.2022. године, закључен између тужиоца и туженог, као незаконит. Ставом трећим изреке, утврђено је да је тужиоцу радни однос на одређено време прерастао у

радни однос на неодређено време, почев од 14.03.2022. године. Ставом четвртим изреке, тужени је обавезан да тужиоца врати на рад. Ставом петим изреке, одбачена је тужба у делу тужбеног захтева којим је тражено да суд тужиоца врати и распореди га на послове и радне задатке ... у ОЈ ПЈ подршка пословању, Одељење ..., са пуним радним временом. Ставом шестим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу накнади парничне трошкове у износу од 52.500,00 динара, са затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Апелациони суд у Новом Саду је, пресудом Гж1 704/23 од 27.06.2023. године, ставом првим изреке, жалбу туженог одбио и потврдио пресуду Основног суда у Новом Саду П1 469/22 од 25.11.2022.године, у усвајајућем делу. Ставом другим узреке, одбијен је захтев тужиоца да се тужени обавезе да му накнади трошкове састава одговора на жалбу.

Против правноснажне преуде донете у другом степену тужени је изјавио благовремену ревизију због погрешне примене материјалног права.

Тужилац је доставио одговор на ревизију туженог.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20), у вези одредбе члана 92. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", бр. 10/23), и утврдио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је 06.03.2020. године засновао радни однос код туженог на одређено време за период од 09.03.2020. године до 08.03.2021. године на радном месту ... у организационој целини ОЈ подршка пословању, Одељак Потом је, 26.02.2021. године, између парничних странака закључен уговор о раду бр. 05196 од 26.02.2021. године којим је тужилац засновао радни однос код туженог на одређено време за период од 09.03.2021. године до 08.03.2022. године, на радном месту "... у Организационој целини ПЈ подршка пословању, Одељак На основу уговора о обављању привремених и повремених послова бр. .. од 01.03.2022. године, тужилац се, као извршилац послова обавезао да у законском року од 120 радних дана, у корист наручиоца посла, туженог обавља послове ... у организационој јединици ПЈ подршка пословању, Одељак Почев од 08.03.2022. године тужилац је радио код туженог све до јуна 2022.године, све време на радном месту ... које је систематизовано Правилником о систематизацији послова туженог (бр. 182/17-2015 од 09.07.2020. године) и Правилником о изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији послова туженог (182/18-2015 од 01.09.2020. године....182/21-2015 од 01.02.2021. године). Тужиоцу је радни однос код туженог престао закључно са 08.03.2022. године, истеком рока трајања потреба послодавца, односно истеком рока на који је заснован,на основу решења о престанку радног односа бр. .. од 24.02.2022. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да су се стекли услови за преображај радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време, на основу одредбе члана 37. Закона о раду ("Службени гласник РС", бр. 24/2005 ... 95/2018), јер је тужилац, по истеку уговорног рока, наставио да ради најмање пет радних дана, односно дуже од 24 месеца на истим пословима који су код туженог систематизовани, а које је тужилац обављао у континуитету, дакле без прекида.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су погрешно применили материјално право, а тужени основано на то у ревизији указује.

Одредбом члана 37. Закона о раду, прописано је да уговор о раду може да се закључи на одређено време за заснивање радног односа чије је трајање унапред одређено објективним разлозима који су оправдани роком или извршењем одређеног посла или наступањем одређеног догађаја, за време трајања тих потреба. Послодавац може закључити један или више уговора о раду из става 1. овог члана, на основу којих се радни однос са запосленим заснива за период који са прекидима или без прекида не може бити дужи од 24 месеца (став 2.). Ако је уговор о раду на одређено време закључен супротно одредбама овог закона, или ако запослени остане да ради код послодавца најмање пет радних дана по истеку времена за који је уговор закључен, сматра се да је радни однос заснован на неодређено време (став 6.).

Закон о буџетском систему ("Службени гласник РС", бр. 54/2009 ... 92/2023) у одредби члана 27.к, прописује ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава. Ставом 1. те одредбе Закона, прописано је да у периоду од 01.01.2021. године до 31.12.2026. године, корисницима јавних средстава је дозвољено да без посебних дозвола и сагласности у текућој календарској години приме у радни однос на неодређено време и радни однос на одређено време у својству приправника до 70% укупног броја лица којима је престао радни однос на неодређено време по било ком основу у претходној календарској години (умањен за број новозапослених на неодређено време и одређено време у својству приправника у тој календарској години), док о пријему новозапослених на неодређено време и одређено време у својству приправника изнад тог процента одлучује тело Владе на предлог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење министарства.

Уредба о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава ("Службени гласник РС", бр. 159/2020), у одредби члана 1. предвиђа да се том Уредбом ближе уређује поступак за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава и за лица утврђена чланом 27.к Закона о буџетском систему ("Службени гласник РС", бр. 54/09 ... 149/20). На основу члана 2. Уредбе, сагласност из члана 1. ове Уредбе даје Комисија за давање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава (у даљем тексту: комисија), образована одлуком о образовању Комисије за давање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава ("Службени гласник РС", бр. 113/13 ... 25/18), у саставу утврђеном том одлуком и посебним решењима. Састав Комисије објављује се на интернет странице Владе и

ажурира се по потреби, у случају било какве измене (став 2.). На основу члана 3. Уредбе о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава, молбу за ново запошљавање и за одобравање додатног радног ангажовања у смислу члана 27.к) став 1, 2, 4. и 6. Закона, корисник јавних средстава подноси надлежном министарству, односно другом надлежном органу из члана 4. став 1. ове Уредбе.

У конкретном случају, тужена се изјаснила да је, у складу са горе наведеном Уредбом, поднела молбу за ново запошљавање у месецу фебруару за месец март 2022. године, али радна места на неодређено није добила, а о томе је, као доказ, приложила закључак Комисије за давање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава бр. 112-2547/2022 од 29.03.2022. године, о давању сагласности за пријем у радни однос на неодређено време Републичком заводу за заштиту споменика културе Београд, за једно радно место и Музеју жртава геноцида Београд, за 2 радна места.

Закон о буџетском систему, којим је прописан посебан поступак за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава је *lex specialis* у односу на Закон о раду, који прописује услове за преображај радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време, имајући у виду да је одредбом члана 105. Закона о буџетском систему прописано да ако су одредбе других закона, односно прописа у супротности са овим Законом, примењују се одредбе овог Закона. С тим у вези, тужилац је био дужан да докаже да је тужени имао сагласност Комисије за давање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава за пријем у радни однос на неодређено време у периоду када су се стекли услови за преображај његовог радног односа заснованог на одређено време у радни однос на неодређено време, а он ту чињеницу није доказао, нити је на тој чињеници заснован његов тужбени захтев. Како из утврђеног чињеничног стања не произлази постојање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава у смислу одредбе члана 27.к Закона о буџетском сиситему, то, супротно закључку нижестепених судова, нема услова да радни однос тужиоца на одређено време по закону прерасте у радни однос на неодређено време, па је из тих разлога Врховни суд преиначио нижестепене одлуке и одбио тужбени захтев тужиоца.

Пошто тужилац у парници није успео, нема право на накнаду трошкова парничног поступка, а дужан је да туженом, у смислу одредбе члана 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку, накнади трошкове који су му били потребни ради вођења ове парнице. Трошкови признати туженом обухватају његове издатке на име ангажовања пуномоћника, адвоката, за састав одговора на тужбу 9.000,00 динара, заступање на два одржана рочишта по 18.000,00 динара, састав жалбе и ревизије по 33.000,00 динара, применом важеће Адвокатске тарифе.

На основу члана 416.став 1. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у ставу првом изреке, а на основу одредбе члана 165.став 2.истог Закона, као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић,с.р.**

**За тачност отправака
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**